

Allas yrkes

Granskning av undervisningsmaterial

Det går att granska sitt undervisningsmaterial systematiskt och normmedvetet exempelvis med hjälp av frågorna i det här avsnittet. Det är enklast att granska en sak i taget. Du behöver inte gå igenom allt material, utan välj att t.ex. gå igenom 20 sidor av en lärobok för att få en överblick. Flera ögonpar ser mera. Granska därför gärna materialet tillsammans med din kollega. Ta även med studerande i granskningen!

- Vem är texten skriven för? Om läsaren hör till någon eller flera minoriteter, kan hen uppleva sig inkluderad i texten?
- Hurdant språk används i undervisningsmaterialet? Talas det om yrkesmän eller passar yrkestitlarna alla kön?, T.ex. yrkeskunnig person?
- Vem finns med i undervisningsmaterialet? Finns det ungefär lika många kvinnor som män? Kommer en mångfald av kön fram i texten?
- Framkommer mångfalden av människor ur bilderna? Finns det t.ex. människor av olika åldrar, olika utseende, olika storlek och med olika funktionalitet? Framkommer mångfalden av människor även i andra sammanhang än endast då mångfald specifikt behandlas? Syns exempelvis rullstolsburna personer även i andra avsnitt än i de där funktionsvariationer tas upp?
- På vilket sätt framställs människor av olika kön i texterna och bilderna? Är vårdarna alltid kvinnor och elmontörerna alltid män? Förstärker eller bryter texterna och bilderna stereotyper? Du kan fundera på saker som berör både utseende och aktivitet. Vem framställs som aktiv och vem som passiv i materialet?
- Hurudana familjer finns i texterna och bilderna? Framkommer mångfalden i familjerna? Finns det regnbågsfamiljer representerade? Hur är det med familjer med endast en vuxen? Eller nyfamiljer?
- Hurudana människor är i ledningspositioner i bilderna och texterna?
- Om det finns människor i expertposition i texterna och bilderna, vilket kön har experterna? Hur ser de ut? Hurudana namn har de?
- Vem saknas i materialet? Vem syns inte alls? Vem har osynliggjorts? Vad innebär detta för en studerande som inte kan hitta någon att relatera till i undervisningsmaterialet?

- Om du stötte på något problematiskt i undervisningsmaterialet (t.ex. att män är överrepresenterade, att inga transpersoner finns med, eller att det endast är vita personer i ledarpositioner, etc.), hur skulle du kunna ta upp det här i din undervisning? Hur kunde materialet göras bättre?
- Vem har gjort undervisningsmaterialet som du använder? Är något kön överrepresenterat som författare till materialet? Varför? Vilka andra egenskaper har materialskaparna? Vad kan författarnas kön eller andra egenskaper ha för betydelse?
- Om du själv kan välja det undervisningsmaterial du använder, vad fokuserar du på i ditt val? Ser du på materialets innehåll ur ett jämställdhets-, jämlikhets- och likabehandlingsperspektiv?
- Bekanta dig med skolans bibliotek. Vem ansvarar för att beställa material till biblioteket och på vilka grunder beställs dessa? Hurdana verk finns det på biblioteket och vem har skrivit dem? Hur kunde utbudet göras mångsidigare? Finns det tillräckligt många exemplar av verken så att alla som behöver dem kan låna ett? Finns verken även tillgängliga i digitalt format?